

عنوان درس (فارسی): حقوق اساسی

عنوان درس (انگلیسی): (Constitutional Law)

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: دارد

ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲

اهداف کلی درس

آشنایی با یکی از اساسی‌ترین شاخه‌های دانش حقوق و تبیین رابطه حکومت و مردم با تکیه بر ساختار نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی آن.

اهداف ویژه درس

آشنایی با کلیات حقوق اساسی، حقوق اساسی، موضوع حقوق اساسی، منشأ تاریخی، حقوق اساسی و سایر رشته‌های حقوق، منابع حقوق اساسی، دولت و کشور، حکومت و رژیم سیاسی، مردم، حقوق اساسی در قانون اساسی جمهوری اسلامی، اصول بنیادین، نهادها و قوای حاکم بر کشور در قانون اساسی، حقوق اساسی مردم در بخش‌های سیاست و اجتماع: جلوه‌های مشارکت مردمی در پذیرش نظام، اداره امور، گزینش‌ها، نظارت عمومی بر کارها، حقوق اساسی مردم در بخش‌های فرهنگ و اقتصاد

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

توانایی دفاع منطقی از قانون اساسی ایران و حقوق اساسی مندرج در آن در مقایسه با سایر نظام‌های حقوقی و قوانین اساسی

بخش اول: کلیات حقوق اساسی

مقدمه شامل: مفهوم حقوق اساسی، موضوع حقوق اساسی، منشأ تاریخی، حقوق اساسی و سایر رشته‌های حقوق، منابع حقوق اساسی.

دولت و کشور: مبانی فلسفه، مکاتب فطری و طبیعی و مکاتب تحقیقی، دیدگاه حکمای مسلمان در باب دولت، عناصر تشکیل دهنده دولت، گونه‌های مختلف دولت.

حکومت و رژیم سیاسی: تعریف، طبقه‌بندی رژیم‌های سیاسی، مبانی مشروعیت حکومت‌ها در نظام‌های گوناگون، ساختار حکومت و نهادهای فرمانروا، اصل تفکیک قوا.

مردم: رابطه مردم و حکومت، حقوق فردی و آزادی‌های عمومی، انتخابات، مردم‌سالاری.

بخش دوم: حقوق اساسی در قانون اساسی جمهوری اسلامی

اصول بنیادین: اصل حاکمیت الهی، حاکمیت مردمی و نسبت آن دو با یکدیگر، نوع نظام سیاسی، اصل کرامت و آزادی توأم با مسئولیت انسان.

نهادهای و قوای حاکم بر کشور در قانون اساسی

(۱) رهبری و ولایت فقیه: نظریات فقهی در باب تشکیل حکومت، نظریه امام خمینی (قدس سره) چگونگی نصب و عزل رهبری، شرایط و صفات رهبر، وظایف و اختیارات، رابطه رهبری و قوای سه‌گانه حاکم.

(۲) قوه مقننه: مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، حدود اختیارات و وظایف هر کدام.

(۳) قوه مجریه: رئیس‌جمهور، هیئت‌وزیران، نهادها و سازمان‌های وابسته، وظایف و اختیارات.

حقوق اساسی مردم در بخش‌های سیاست و اجتماع: جلوه‌های مشارکت مردمی در پذیرش نظام، اداره امور، گزینش‌ها، نظارت عمومی بر کارها

حقوق اساسی مردم در بخش‌های فرهنگ و اقتصاد

روش یاددهی - یادگیری

ایجاد فضای مناسب برای دانشجویان جهت مشارکت مفید در مباحث درسی؛ ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان با استفاده از روش پرسش و پاسخ؛ ارائه تحقیقات کوتاه مرتبط با موضوعات درسی در برخی از جلسات؛ ارائه گزارش درس در ابتدای هر جلسه توسط دانشجویان؛ تشویق دانشجویان به ارائه کنفرانس؛ تمرکز بر روی مباحث استدلالی و تقویت قدرت استنباط و تحلیل دانشجو توسط استاد؛ هدایت دانشجویان به مشورت و هم‌اندیشی با استفاده از روش بحث گروهی؛ هدایت دانشجویان به تفکر دقیق و علاقه‌مندی به کاوشگری؛ استفاده از روش حل مسئله برای توصیف و تبیین مسائل تحلیلی جهت توانمندسازی دانشجویان برای استنباط و ارائه نظر و تحلیل درست مباحث.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۱۰٪	-	نوشتاری: ۹۰٪	-
		عملکردی: -	

تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

فضای کلاس - نرم‌افزار پاور پوینت - تخته وایت بورد / هوشمند - ویدئو پروژکتور

فهرست منابع

- قانون اساسی جمهوری اسلامی و شرح‌ها و تعلیق‌های آن.
- قاضی، ابوالفضل، حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۸ ش.
- مدنی، جلال‌الدین، کلیات حقوق اساسی، تهران: پایدار، ۱۳۷۶ ش.
- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر، حقوق اساسی، تهران: نشر میزان، ۱۳۸۴ ش.
- هاشمی، سید محمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران: نشر میزان، ۱۳۸۵ ش.
- نجفی اسفاد، مرتضی - محسنی، فرید، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران: الهدی؛ فردا، ۱۳۸۳ ش.
- مهرپور، حسین، مختصر حقوق اساسی جمهوری اسلامی، تهران: دادگستر، ۱۳۸۷ ش.
- قاسم‌زاده، قاسم، حقوق اساسی، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۴۴ ش.
- قاضی، ابوالفضل، بایسته‌های حقوق اساسی، تهران: نشر میزان، ۱۳۸۳ ش.
- وکیل، امیر ساعد؛ عسکری، پوریا، قانون اساسی جمهوری اسلامی در نظم حقوق کنونی، تهران: مجد، ۱۳۹۴ ش.

۱. بانک اطلاعات نشریات کشور: <http://www.magiran.com>

۲. پایگاه مجلات تخصصی نور: <http://www.noormags.ir>

۳. پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی: <http://sid.ir>

۴. ارتباط شیعی (دروس خارج فقه و اصول): <http://eshia.ir>

